

ธรรมะแห่งความรัก

ความรักในทางพุทธศาสนามีสองประเภท ประเภทหนึ่งเป็นความรักที่มีความยึดติดถ้อยมั่น เป็นเจ้าข้าเจ้าของ เพื่อตอบสนอง ตัวตน หรือหวังความสงเพื่อปรนเปรอตัวตน เราเรียกว่า สีนะหะ หรือ เสน่หา เป็นความรักที่ภาษาสมัยใหม่เรียกว่ารักแบบมีเงื่อนไข เช่น ต้องถูกใจฉัน ต้องพะเน้าพะนอฉัน ความรักอีกประเภทหนึ่งเป็นความรักที่เป็นความปรารถนาดี ไม่มุ่งหรือคาดหวังให้เขามาปรนเปรอ ตัวตน เป็นความปรารถนาดีโดยปราศจากความเห็นแก่ตัว อันนี้ เรียกว่า เมตตา

การที่คนเราจะอยู่ด้วยกันได้นาน จะต้องมีคุณสมบัติเหมือนมีความสอดคล้องกัน เช่น สอดคล้องกันในเรื่องของ 'ศีล' คือมีความประพฤติเข้ากันได้ ไม่เป็นเหตุให้เกิดความรังเกียจ เหยียดหยาม หรือรุนแรงต่อกัน นอกจากศีลแล้วต้องมี 'จาคะ' หรือการแบ่งปัน คือ ต้องมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เหมือนกัน ถ้าหากบางคนตระหนี่ก็จะอยู่กับคนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่ได้ เพราะฉะนั้น ต้องมีความเหมือนกันในแง่นี้ด้วย 'ศรัทธา' และ 'ปัญญา' ก็เช่นกัน การมีศรัทธาคล้ายๆ กัน ก็คือ การมีความเชื่อ ความเลื่อมใส ใฝ่นิยมในคุณค่าที่ยึดถือว่าเป็นความดีงามเหมือนกัน ถือเป็นสิ่งสำคัญแรกที่ทำให้ครองชีวิตคู่อย่างสันนิทสนม แน่นแฟ้นการมีปัญญาเสมอกัน คือ การรู้จักเหตุ รู้จักผล สามารถใช้เหตุและผลรับฟัง ช่วยเป็นคู่คิดให้กันและกันได้ ซึ่งจะทำให้อยู่กันได้นาน ธรรมทั้ง ๕ ประการเรียกว่า 'สมชีวิธรรม' คือ ธรรมที่ทำให้คู่สมรสมีชีวิตที่กลมกลืนกัน ครองคู่กันได้นาน เรื่องนี้สำคัญมาก คือ การมีสาระของชีวิตสอดคล้องไปในทางเดียวกัน เพราะถ้าต่างกัน หรือสวนทางกัน จะอยู่ด้วยกันลำบาก สรุปก็คือสิ่งที่จะทำให้อยู่ด้วยกันได้ดีที่สุด คือธรรมะ หากมีธรรมะเหมือนกันก็จะยึดเหนี่ยวประสานน้ำใจให้เป็นหนึ่งเดียวกันมากขึ้น